

**Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών
του Τμήματος Ιατρικής
της Σχολής Επιστημών Υγείας
του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης**

Οι μεταπτυχιακές σπουδές οργανώνονται βάσει των διατάξεων του νόμου 4485/2017. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΑΠΘ συμπληρώνει τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΣΤ' [Δεύτερος και Τρίτος Κύκλος Σπουδών] του Ν. 4485/4-8-2017 (ΦΕΚ 114/τ.Α'/4-8-2017): «Οργάνωση και λειτουργία της ανώτατης εκπαίδευσης, ρυθμίσεις για την έρευνα και άλλες διατάξεις».

Περιεχόμενα

	Σελίδα
Άρθρο 1. Σκοπός	4
Άρθρο 2. Όργανα	5
Άρθρο 3. Κατηγορίες υποψηφίων	7
Άρθρο 4. Αριθμός εισακτέων, κριτήρια και διαδικασία επιλογής εισακτέων	8
Άρθρο 5. Διάρκεια και όροι φοίτησης	10
Άρθρο 6. Πρόγραμμα σπουδών – Έλεγχος γνώσεων	13
Άρθρο 7. Υποτροφίες	16
Άρθρο 8. Διδακτικό προσωπικό	17
Άρθρο 9. Έσοδα – Οικονομική διαχείριση	19
Άρθρο 10. Διοικητική υποστήριξη– Υλικοτεχνική υποδομή	20
Άρθρο 11. Τελετουργικό αποφοίτησης	21
Άρθρο 12. Τύπος απονεμόμενου ΔΜΣ	22
Άρθρο 13. Λογοκλοπή	23
Άρθρο 14. Διατμηματικά ή Διιδρυματικά ΠΜΣ	24
Άρθρο 15. Μεταβατικές διατάξεις	25
Άρθρο 16. Διαδικασία ίδρυσης	26
Άρθρο 17. Αξιολόγηση του ΠΜΣ	28

Συντομογραφίες

ΖΣΕ	Τριμελής Συμβουλευτική Επιτροπή
ΑΕΙ	Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα
ΑΠΘ	Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
ΔΕΠ	Διδακτικό και Ερευνητικό Προσωπικό
ΔΜΣ	Δίπλωμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΔΟΑΤΑΠ	Διεπιστημονικός Οργανισμός Αναγνώρισης Τίτλων Ακαδημαϊκών και Πληροφόρησης
ΔΠΜΣ	Διατμηματικό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΕΔΔΕ	Ειδική Διϊδρυματική Επιτροπή
ΕΔΕ	Ειδική Διατμηματική Επιτροπή
ΕΔΙΠ	Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό
ΕΕΠ	Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό
ΕΘΑΑΕ	Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης
ΕΛΚΕ	Ειδικός Λογαριασμός Κονδυλίων Έρευνας
ΕΜΠΣ	Επιτροπή Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών
ΕΠΣ	Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας
ΕΣΕ	Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή
ΕΤΕΠ	Ειδικό Τεχνικό Εργαστηριακό Προσωπικό
ΚΜΣ	Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΜΔΕ	Μεταπτυχιακή Διπλωματική Εργασία
ΜΟΔΙΠ	Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας
ΜΦ	Μεταπτυχιακός Φοιτητής / Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια
ΠΜΣ	Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών
ΣΕ	Συντονιστική Επιτροπή
ΤΙΣΕΥ	Τμήμα Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΑΠΘ
ΥΠΕΘ	Υπουργείο Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων

Άρθρο 1

Σκοπός

Οι μεταπτυχιακές σπουδές αποσκοπούν στην προαγωγή της γνώσης, την ανάπτυξη της έρευνας και την ικανοποίηση των εκπαιδευτικών, ερευνητικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και αναπτυξιακών αναγκών της χώρας, στην κατάρτιση επιστημόνων υψηλού επιπέδου ικανών να συμβάλουν σε θεωρητικές και εφαρμοσμένες περιοχές συγκεκριμένων γνωστικών κλάδων, ειδικές θεματικές ενότητες ή επιμέρους κλάδους των γνωστικών αντικειμένων του πρώτου κύκλου σπουδών του Τμήματος Ιατρικής της Σχολής Επιστημών Υγείας του ΑΠΘ (ΤΙΣΕΥ), καθώς και στην παραγωγή και μετάδοση γνώσεων, τεχνογνωσίας, μεθοδολογιών, εργαλείων και ερευνητικών αποτελεσμάτων στον επιστημονικό χώρο που δραστηριοποιείται το ΤΙΣΕΥ.

Άρθρο 2

Όργανα

(άρθρα 31, 44 και 45, Ν. 4485/2017)

Αρμόδια όργανα για τη διοίκηση, οργάνωση και λειτουργία των ΠΜΣ είναι:

1. **Η Σύγκλητος του ΑΠΘ** για θέματα ακαδημαϊκού, διοικητικού, οργανωτικού και οικονομικού χαρακτήρα των ΠΜΣ. Ασκεί όσες αρμοδιότητες σχετικά με τα ΠΜΣ δεν ανατίθενται από το νόμο ειδικώς σε άλλα όργανα.
2. **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών του ΑΠΘ**, που αποτελείται από τον/την Αντιπρύτανη Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Φοιτητικών Θεμάτων, ο/η οποίος/α εκτελεί χρέη Προέδρου και τους Κοσμήτορες του Ιδρύματος ως μέλη. Ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 32, παράγραφος 5, Ν. 4485/2017.
3. **Η Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ** ή η επταμελής **Ειδική Διατμηματική Επιτροπή (ΕΔΕ)** σε περίπτωση διατμηματικού ΠΜΣ ή η εννεαμελής **Ειδική Διδρυματική Επιτροπή (ΕΔΔΕ)** σε περίπτωση διδρυματικού ΠΜΣ. Ασκεί τις αρμοδιότητες που ορίζονται στο άρθρο 31 παρ. 3 του Ν. 4485/2017.
4. **Η Επιτροπή Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών (ΕΜΠΣ) του ΤΙΣΕΥ** εισηγείται την ίδρυση και λειτουργία νέων Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΠΜΣ) προς τη Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ, προωθεί το έργο των ΠΜΣ, επιβλέπει τη σωστή εφαρμογή του ωρολογίου προγράμματος και διασφαλίζει χώρους διδασκαλίας σε συνεργασία με τα όργανα διοίκησης των ΠΜΣ [Διευθυντές, Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ), ΕΔΕ], επιλύει τυχόν προβλήματα που σχετίζονται με τα ΠΜΣ κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, συνεργάζεται με άλλες επιτροπές του ΤΙΣΕΥ για την οργάνωση των εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων σε επίπεδο μεταπτυχιακών σπουδών και συντάσσει ετήσιο απολογισμό των ΠΜΣ του ΤΙΣΕΥ, τον οποίον καταθέτει στη Συνέλευση και τα όργανα διοίκησης του ΑΠΘ.
5. **Η Συντονιστική Επιτροπή (ΣΕ)** απαρτίζεται από πέντε (5) μέλη Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού (ΔΕΠ) του ΤΙΣΕΥ, τα οποία έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο και εκλέγονται από τη Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ για διετή θητεία ¹. Είναι αρμόδια για την παρακολούθηση και τον συντονισμό της λειτουργίας των ΠΜΣ.

---

¹ (άρθρο 44, παρ. 2): Κατά τη λήξη της θητείας της ΣΕ, με ευθύνη του απερχόμενου Διευθυντή, συντάσσεται αναλυτικός απολογισμός του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου του ΠΜΣ, καθώς και των λοιπών δραστηριοτήτων του, με στόχο την αναβάθμιση των σπουδών, την καλύτερη αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού, τη βελτιστοποίηση των υφιστάμενων υποδομών και την κοινωνικά επωφελή χρήση των διαθέσιμων πόρων του ΠΜΣ.

6. **Ο/Η Διευθυντής/τρια του ΠΜΣ** είναι μέλος της ΣΕ και ορίζεται μαζί με τον/την αναπληρωτή/τρια του, με απόφαση της Συνέλευσης του ΤΙΣΕΥ για θητεία δύο (2) και πρέπει να πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 31 της παρ. 8 Ν. 4485/2017. Δεν μπορεί να έχει περισσότερες από δύο (2) συνεχόμενες θητείες και δεν δικαιούται επιπλέον αμοιβή για το διοικητικό του/της έργο. Ασκεί τις αρμοδιότητες που προβλέπονται στο άρθρο 31, παρ. 8, Ν. 4485/2017, και όποιες άλλες ορίζονται από τη Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ (άρθρο 45, παρ. 1γ).
  7. **Η εξαμελής Επιστημονική Συμβουλευτική Επιτροπή (ΕΣΕ)**, αρμόδια για την εξωτερική ακαδημαϊκή αξιολόγηση των ΠΜΣ (άρθρο 44 παρ. 3, Ν. 4485/2017).
-

Άρθρο 3

Κατηγορίες υποψηφίων

(άρθρο 34 παρ. 1, 7 και 8, Ν. 4485/2017)

Κατηγορίες υποψηφίων που μπορούν να γίνουν δεκτοί για την παρακολούθηση ΠΜΣ είναι:

- 1.** Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ΑΕΙ ² της ημεδαπής. Ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΚΜΣ) κάθε ΠΜΣ περιγράφει αναλυτικά τις κατηγορίες υποψηφίων που μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις συμμετοχής .
- 2.** Κάτοχοι τίτλων πρώτου κύκλου σπουδών ομοταγών ιδρυμάτων της αλλοδαπής. ΔΜΣ δεν απονέμεται σε φοιτητή του οποίου ο τίτλος σπουδών πρώτου κύκλου από ίδρυμα της αλλοδαπής δεν έχει αναγνωριστεί από το ΔΟΑΤΑΠ) (Ν. 3328/2005, Α' 80). Ο ΚΜΣ κάθε ΠΜΣ περιγράφει τις διαδικασίες αξιολόγησης των υποψηφίων, των οποίων ο τίτλος σπουδών του πρώτου κύκλου δεν έχει αναγνωριστεί από το ΔΟΑΤΑΠ κατά την υποβολή της αίτησης συμμετοχής.
- 3.** Μέλη των κατηγοριών ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ, εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του εδαφίου α΄, παρ. 1, άρθρο 34, μπορούν να εγγραφούν ως υπεράριθμοι και μόνο ένας (1) κατ' έτος ανά ΠΜΣ, που οργανώνεται σε Τμήματα του ΑΠΘ, το οποίο είναι συναφές με τον τίτλο σπουδών και το έργο που επιτελούν στο ΑΠΘ.

---

² ΑΕΙ: Πανεπιστήμια και ΤΕΙ

Άρθρο 4

Αριθμός εισακτέων, κριτήρια και διαδικασία επιλογής εισακτέων

(άρθρα 34 και 45, Ν. 4485/2017)

Στον οικείο ΚΜΣ θα πρέπει να αναφέρεται ο μέγιστος αριθμός ΜΦ ανά διδάσκοντα, ώστε να διασφαλίζεται η ποιότητα όλων των κύκλων σπουδών (άρθρο 45, παρ. 1β, Ν. 4485/2017).

Το ΤΙΣΕΥ σε ημερομηνίες που ορίζονται από τη Συνέλευση / ΕΔΕ προκηρύσσει θέσεις με ανοικτή διαδικασία (πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος) για την εισαγωγή πτυχιούχων στα ΠΜΣ. Στην προκήρυξη αναφέρονται οι προϋποθέσεις εισαγωγής, οι κατηγορίες πτυχιούχων και ο αριθμός εισακτέων, ο τρόπος εισαγωγής, τα κριτήρια επιλογής, οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται. Σε περίπτωση που ο τρόπος εισαγωγής προϋποθέτει γραπτή εξέταση, θα πρέπει να καθορίζεται η διαδικασία: ο αριθμός και η ύλη των εξεταστέων μαθημάτων, οι ημερομηνίες εξέτασης και ο τρόπος βαθμολόγησης.

Οι αιτήσεις μαζί με τα απαραίτητα δικαιολογητικά κατατίθενται στη Γραμματεία του ΤΙΣΕΥ σε έντυπη ή σε ηλεκτρονική μορφή.

Τα κριτήρια επιλογής των υποψηφίων, ενδεικτικά, δύναται να περιλαμβάνουν:

1. Βαθμός Πτυχίου / Διπλώματος
2. Αναλυτική Βαθμολογία στα προπτυχιακά μαθήματα, που είναι σχετικά με το ΠΜΣ.
3. Επίδοση στη Διπλωματική Εργασία, όπου αυτή προβλέπεται στον πρώτο κύκλο σπουδών.
4. Επαρκής γνώση μίας (1) ξένης γλώσσας, ως απαραίτητη προϋπόθεση, σε επίπεδο³ που ορίζεται από τη Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ.
5. Γνώση δεύτερης ή άλλων ξένων γλωσσών.
6. Συστατικές επιστολές⁴.

³ Το επίπεδο γλωσσομάθειας της ξένης γλώσσας αποδεικνύεται με: α) Κρατικό Πιστοποιητικό του ν. 2740/1999 όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 19 του άρθρου 13 του Ν. 3149/2003, β) πτυχίο Ξένης Γλώσσας και Φιλολογίας ή Πτυχίο Ξένων Γλωσσών Μετάφρασης και Διερμηνείας της ημεδαπής ή αντίστοιχο και ισότιμο σχολών της αλλοδαπής, γ) Πτυχίο, προπτυχιακό ή μεταπτυχιακό δίπλωμα ή διδακτορικό δίπλωμα οποιουδήποτε αναγνωρισμένου ιδρύματος τριτοβάθμιας εκπαίδευσης της αλλοδαπής, δ) Απολυτήριο τίτλο ισότιμο των ελληνικών σχολείων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, εφόσον έχουν αποκτηθεί μετά από κανονική φοίτηση τουλάχιστον έξι ετών στην αλλοδαπή.

Η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας δεν αποδεικνύει τη γνώση ξένης γλώσσας (Π.Δ. 347/2003). Οι υποψήφιοι που είναι κάτοχοι της σχετικής άδειας πρέπει να προσκομίσουν επικυρωμένο αντίγραφο και ακριβή μετάφραση του τίτλου σπουδών βάσει του οποίου εκδόθηκε η άδεια επάρκειας διδασκαλίας ξένης γλώσσας.

⁴ Ο αριθμός και το είδος των συστατικών επιστολών (από μέλη ΔΕΠ, εργοδότες) καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης ή της ΕΔΕ.

7. Συνέντευξη από αρμόδια Επιτροπή.
8. Πρόσθετα κριτήρια, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης,/ΕΔΕ όπως:
  - Επαγγελματική εμπειρία (διάρκεια και είδος).
  - Ερευνητική εμπειρία.
  - Δημοσιεύσεις και συγγραφική δραστηριότητα.

Η διαδικασία επιλογής των υποψηφίων, με απόφαση της Συνέλευσης ή της ΕΔΕ γίνεται από αρμόδια Τριμελή Επιτροπή Επιλογής και Εξέτασης απαρτιζόμενη από μέλη ΔΕΠ, που έχουν αναλάβει μεταπτυχιακό έργο. Η Επιτροπή καταρτίζει κατάλογο με όλους τους/τις υποψηφίους/ες και, ύστερα από τον σχετικό έλεγχο, απορρίπτει όσους δεν πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια που έχουν καθοριστεί από το ΤΙΣΕΥ. Καλεί σε συνέντευξη, όπου προβλέπεται, τους προκρινόμενους υποψηφίους, που έχουν συγκεντρώσει τα προαπαιτούμενα. Μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας, είτε αυτή αφορά γραπτή εξέταση είτε αξιολόγηση με βάση φάκελο δικαιολογητικών και συνέντευξη, καταρτίζεται ο πίνακας των επιτυχόντων. Ο οικείος ΚΜΣ περιλαμβάνει ρύθμιση που αφορά τις περιπτώσεις ισοβαθμίας⁵. Ο τελικός πίνακας επιτυχόντων και τυχόν επιλαχόντων, αφού επικυρωθεί από τη Συνέλευση / ΕΔΕ, αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων της Γραμματείας και στην ιστοσελίδα του ΤΙΣΕΥ.

---

⁵ Ο οικείος Κανονισμός θα πρέπει να αναφέρεται αναλυτικά πως αντιμετωπίζεται η περίπτωση ισοβαθμίας: π.χ. α) εισαγωγή όλων των ισοβαθμισμένων ως υπεράριθμων, β) αν υπάρχουν περισσότεροι υποψήφιοι με τον ίδιο συνολικό αριθμό μορίων, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη ο βαθμός του διπλώματος ή του πτυχίου, αν και σε αυτή την περίπτωση προκύψει ισοβαθμία, τότε για την τελική τους κατάταξη λαμβάνεται υπόψη η μοριοδότηση των συγγενών μαθημάτων προς το ΠΜΣ ή άλλων επιμέρους κριτηρίων επιλογής.

Άρθρο 5

Διάρκεια και Όροι Φοίτησης

(άρθρα 33, 34 και 35 του Ν. 4485/2017)

Διάρκεια

Η χρονική διάρκεια φοίτησης στο ΠΜΣ, που οδηγεί στη λήψη του Διπλώματος Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΔΜΕ) ορίζεται κατ' ελάχιστο σε δύο (2) εξάμηνα, στα οποία περιλαμβάνεται ο χρόνος εκπόνησης και κρίσης της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας.

Ο ανώτατος επιτρεπόμενος χρόνος ολοκλήρωσης των σπουδών καθορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης του ΤΙΣΕΥ και περιλαμβάνεται στον οικείο ΚΜΣ.

Για τους εργαζόμενους/νες ΜΦ προβλέπεται [παρ. 2, άρθρο 33, Ν. 4485/2017 (114 Α΄)] η δυνατότητα **μερικής φοίτησης**⁶, η διάρκεια της οποίας δεν μπορεί να υπερβαίνει το διπλάσιο της κανονικής φοίτησης. Η μερική φοίτηση προβλέπεται και για μη εργαζόμενους ΜΦ, που αδυνατούν να ανταποκριθούν στις ελάχιστες απαιτήσεις του προγράμματος πλήρους φοίτησης και για ιδιαίτερες περιπτώσεις⁷, για τις οποίες αποφασίζει η Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ και οι οποίες συμπεριλαμβάνονται στον οικείο ΚΜΣ.

Επίσης στους ΜΦ μπορεί να χορηγηθεί, κατόπιν υποβολής σχετικής αίτησης, προσωρινή **αναστολή σπουδών**, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δύο (2) συνεχόμενα εξάμηνα. Κατά την διάρκεια της αναστολής, ο/η ΜΦ χάνει την ιδιότητα του/της φοιτητή/τριας. Ο χρόνος της αναστολής δεν προσμετράται στην ανώτατη διάρκεια κανονικής φοίτησης.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις και μόνο⁸ δύναται να χορηγείται **παράταση σπουδών** έως ένα (1) έτος, κατόπιν αιτιολογημένης απόφασης της Συνέλευσης / ΕΔΕ.

Το δικαίωμα και ο τρόπος επανεξέτασης οφειλόμενων μαθημάτων θα πρέπει να αναφέρονται στον οικείο ΚΜΣ. Για θέματα **διαγραφής**⁹ αποφαινεται η Συνέλευση / ΕΔΕ,

⁶ Το ΤΙΣΕΥ θα καθορίσει τους όρους και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά (π.χ. φοιτητές που αποδεδειγμένα εργάζονται 20 ώρες την εβδομάδα)

⁷ Ενδεικτικά: ασθένεια, φόρτος εργασίας, σοβαροί οικογενειακοί λόγοι, στράτευση, λόγοι ανωτέρας βίας.

⁸ Βλέπε υποσημείωση 7.

⁹ Ενδεικτικοί λόγοι διαγραφής: α) μη επαρκής πρόοδος του μεταπτυχιακού φοιτητή (η οποία τεκμηριώνεται με μη συμμετοχή στην εκπαιδευτική διαδικασία: παρακολουθήσεις, εξετάσεις), β) πλημμελής εκπλήρωση λοιπών υποχρεώσεων που ορίζονται

μετά από πρόταση της ΣΕ, η οποία αποφασίζει για τους όρους της επανεξέτασης και τους λόγους διαγραφής, οι οποίοι περιλαμβάνονται στον οικείο ΚΜΣ. Αν ο/η ΜΦ αποτύχει στην εξέταση μαθήματος ή μαθημάτων και θεωρείται από τον οικείο ΚΜΣ ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του/της από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ του ΤΙΣΕΥ, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση/ΕΔΕ. Από την επιτροπή εξαιρείται ο/η υπεύθυνος/η της εξέτασης διδασκων/ουσα.

Οι ΜΦ εγγράφονται και συμμετέχουν στα ΠΜΣ υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον οικείο ΚΜΣ ¹⁰. Οι ΜΦ έχουν όλα τα δικαιώματα, τις παροχές και τις διευκολύνσεις που προβλέπονται και για τους φοιτητές του πρώτου κύκλου σπουδών **πλην** του δικαιώματος παροχής δωρεάν διδακτικών συγγραμμάτων. Το ΤΙΣΕΥ οφείλει να εξασφαλίζει διευκολύνσεις σε ΜΦ με αναπηρία ή ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ¹¹.

Μεμονωμένα μαθήματα

Ο ΚΜΣ ενός ΠΜΣ μπορεί να προβλέπει τη δυνατότητα παρακολούθησης τμήματος του ΠΜΣ, ακόμη και ενός μόνο μαθήματος, με τα ανάλογα δίδακτρα, τα οποία προβλέπονται και αποτυπώνονται στον εγκεκριμένο Προϋπολογισμό του ΠΜΣ. Ο ΚΜΣ κάθε ΠΜΣ περιγράφει αναλυτικά τις κατηγορίες υποψηφίων ΜΦ που μπορούν να υποβάλουν αιτήσεις συμμετοχής και τη διαδικασία επιλογής τους.

Κάθε ΠΜΣ μπορεί να περιλαμβάνει στο πρόγραμμα σπουδών του ένα ή περισσότερα μαθήματα από άλλα ΠΜΣ. Σε κάθε περίπτωση το 75%, κατ' ελάχιστον, των μαθημάτων ενός ΠΜΣ θα πρέπει να διοργανώνονται από το ίδιο.

Οι ΜΦ οι οποίοι/ες δεν παρακολουθούν ολόκληρο το πρόγραμμα σπουδών του ΠΜΣ αλλά μόνο ένα ή περισσότερα μαθήματα, λαμβάνουν τις ανάλογες βεβαιώσεις παρακολούθησης, εφόσον έχουν αξιολογηθεί με επιτυχία στα συγκεκριμένα μαθήματα.

Τέλη φοίτησης

από τον οικείο Κανονισμό, γ) συμπεριφορά που προσβάλλει την ακαδημαϊκή δεοντολογία, όπως η λογοκλοπή, και δ) αίτηση του/της ιδιού/ας του/της ΜΦ.

¹⁰ Οι εγγραφές των εισαγομένων ΜΦ αρχίζουν μετά από ανακοίνωση της Γραμματείας του ΤΙΣΕΥ, στην οποία ορίζεται η χρονική διάρκεια των εγγραφών και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την εγγραφή.

¹¹ Αυτές ορίζονται αναλυτικά από το ΤΙΣΕΥ (τρόπος εξέτασης, πρόσβαση στους χώρους, τα εργαστήρια διδασκαλίας).

Σε όποια ΠΜΣ προβλέπονται τέλη φοίτησης, οι ΜΦ υποχρεούνται στην καταβολή τους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον οικείο ΚΜΣ. Η καταβολή των τελών φοίτησης και ο τρόπος καταβολής τους γίνονται σε καθορισμένες ημερομηνίες, οι οποίες ορίζονται στον οικείο ΚΜΣ.

Απαλλάσσονται από τα τέλη φοίτησης, οι ΜΦ των οποίων το εισόδημα (ατομικό ή οικογενειακό) δεν υπερβαίνει το μιν ατομικό το εκατό τοις εκατό (100%), το δε οικογενειακό το εβδομήντα τοις εκατό (70%) του εθνικού διάμεσου ισοδύναμου εισοδήματος¹². Οι απαλλασσόμενοι φοιτητές δεν θα πρέπει να ξεπερνούν το ποσοστό του τριάντα τοις εκατό (30%) του συνολικού αριθμού των φοιτητών που εισάγονται στο ΠΜΣ και αφορά τη συμμετοχή σε ένα μόνο ΠΜΣ. Σύμφωνα με το άρθρο 35 του Ν. 4485/2017, αν οι δικαιούχοι υπερβαίνουν το ανωτέρω ποσοστό, επιλέγονται με σειρά κατάταξης ξεκινώντας από αυτούς που έχουν το μικρότερο εισόδημα. Η αίτηση απαλλαγής τελών φοίτησης υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο στο ΤΙΣΕΥ, ύστερα από την ολοκλήρωση της διαδικασίας επιλογής των ΜΦ στο ΠΜΣ. Σε καμία περίπτωση η οικονομική αδυναμία δεν αποτελεί λόγο μη επιλογής σε ΠΜΣ.

Στον οικείο ΚΜΣ καθορίζονται τυχόν επιπλέον υποχρεώσεις που απαιτούνται για την επιτυχή ολοκλήρωση του ΠΜΣ για τη λήψη ΔΜΣ.¹³

---

¹² (άρθρο 35 παρ. 2) Με απόφαση του ΥΠΕΘ, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ορίζεται κάθε θέμα σχετικό με την εφαρμογή των διατάξεων για την απαλλαγή τελών φοίτησης.

¹³ Επιπρόσθετες υποχρεώσεις που θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν στον ΚΜΣ είναι: υποχρεωτικές παρουσίες (καθορισμός αριθμού απουσιών) παρακολουθήσεις διαλέξεων και υποστήριξης μεταπτυχιακών διπλωματικών εργασιών, παρουσιάσεις εργασιών.

Άρθρο 6

Πρόγραμμα Σπουδών – Έλεγχος Γνώσεων

(άρθρα 34 και 45 του Ν. 4485/2017)

Στο αναλυτικό Πρόγραμμα Σπουδών του ΠΜΣ περιλαμβάνονται, οι ειδικεύσεις [έως τρεις (3)], το περιεχόμενο των μαθημάτων, τα υποχρεωτικά μαθήματα και τα μαθήματα επιλογής, τα εξάμηνα σπουδών, η δυνατότητα παρακολούθησης μαθημάτων διαφορετικής κατεύθυνσης από αυτήν που έχει επιλέξει ο/η ΜΦ, το ωρολόγιο πρόγραμμα, οι διδακτικές ώρες, η γλώσσα διδασκαλίας του ΠΜΣ (μπορεί να είναι διάφορη της ελληνικής) και οι πιστωτικές μονάδες του κάθε μαθήματος και της ΜΔΕ για την απόκτηση του ΔΜΣ.

Σε κάθε εξάμηνο σπουδών μπορούν να προσφέρονται συνολικά περισσότερα από τα μαθήματα που αντιστοιχούν στις πιστωτικές μονάδες του εξαμήνου, ενώ το ίδιο μάθημα μπορεί να προσφέρεται για παρακολούθηση σε πολλαπλά διαφορετικά εξάμηνα. Επιπλέον, μαθήματα ενός ΠΜΣ μπορούν να προσφέρονται και σε φοιτητές άλλων προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών, με τους όρους διδασκαλίας και τα τέλη παρακολούθησης που ισχύει για το ΠΜΣ το οποίο προσφέρει το μάθημα. Σε κάθε περίπτωση όμως, από κάθε φοιτητή θα πρέπει να πληρούνται οι προϋποθέσεις (διδακτικές μονάδες, αριθμός υποχρεωτικών μαθημάτων και μαθημάτων επιλογής) που περιγράφονται στο οικείο πρόγραμμα σπουδών.

Στον οικείο ΚΜΣ καθορίζονται η έναρξη και η λήξη των μαθημάτων, ο τρόπος αναπλήρωσής τους, η διάρκεια των εξεταστικών περιόδων, ο τρόπος εξέτασης, επανεξέτασης και βαθμολόγησης, οι προϋποθέσεις επιτυχούς ολοκλήρωσης των μαθημάτων¹⁴ και οτιδήποτε άλλο προβλέπεται για την επιτυχή ολοκλήρωση που οδηγεί στη λήψη του ΔΜΣ.

Εάν σε κάποιο ΠΜΣ έχει προβλεφθεί η διδασκαλία με μέσα εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης, αυτή δεν πρέπει να ξεπερνά το τριάντα πέντε τοις εκατό (35%). Στον οικείο ΚΜΣ αναφέρονται οι τρόποι και τα μέσα διεξαγωγής της εξ' αποστάσεως διδασκαλίας.

¹⁴ (Άρθρο 34 παρ. 6) Αν ο μεταπτυχιακός φοιτητής αποτύχει στην εξέταση του μαθήματος ή μαθημάτων, ούτως ώστε σύμφωνα με όσα ορίζονται στον Κανονισμό Μεταπτυχιακών Σπουδών θεωρείται ότι δεν έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το πρόγραμμα, εξετάζεται, ύστερα από αίτησή του, από τριμελή επιτροπή μελών ΔΕΠ της Σχολής, οι οποίοι έχουν το ίδιο ή συναφές γνωστικό αντικείμενο με το εξεταζόμενο μάθημα και ορίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος. Από την επιτροπή εξαιρείται ο υπεύθυνος της εξέτασης διδασκόντων.

Ο έλεγχος στα επιμέρους μαθήματα γίνεται με γραπτές ή προφορικές εξετάσεις, εκπόνηση εργασιών ή συνδυασμό των ανωτέρω.

Η βαθμολογική κλίμακα για την αξιολόγηση της επίδοσης των ΜΦ ορίζεται από μηδέν (0) έως δέκα (10), ως εξής:

1. Άριστα (8,5 έως 10)
2. Λίαν Καλώς (6,5 έως 8,5 μη συμπεριλαμβανομένου)
3. Καλώς (6 έως 6,5 μη συμπεριλαμβανομένου)

Προβιβάσιμος βαθμός είναι το έξι (6) και οι μεγαλύτεροί του.

Για την εκπόνηση ΜΔΕ, όπου προβλέπεται (άρθρο 34, παρ. 4 του Ν.4485/2017), η ΣΕ ύστερα από αίτηση του/της ΜΦ, στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της ΜΔΕ, ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα και η περίληψη της προτεινόμενης εργασίας, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα αυτής και συγκροτεί Τριμελή Συμβουλευτική (και Εξεταστική) Επιτροπή (3ΣΕ) για την έγκριση της ΜΔΕ, ένα μέλος της οποίας είναι ο επιβλέπων/πouσα. Τα μέλη της 3ΣΕ πρέπει να έχουν την ίδια ή συναφή επιστημονική ειδικότητα με το γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ.

Ειδικότερα:

- Ο/η επιβλέπων/ουσα μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ του ΤΙΣΕΥ, μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ ή άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που διδάσκουν στο ΠΜΣ
- Τα υπόλοιπα δύο (2) μέλη της 3ΣΕ, μπορεί να είναι μέλη ΔΕΠ του ΤΙΣΕΥ, μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ ή άλλων ΑΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής που διδάσκουν στο ΠΜΣ,
- ή κάτοχοι διδακτορικών διατριβών που διδάσκουν στο ΠΜΣ.

Η παρουσίαση της ΜΔΕ υποστηρίζεται ενώπιον της 3ΣΕ σε ημερομηνία και τόπο που ορίζεται από την 3ΣΕ. Κατόπιν της έγκρισής της από την Επιτροπή, αναρτάται υποχρεωτικά στο διαδικτυακό τόπο του ΤΙΣΕΥ.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις, αν υφίσταται αντικειμενική αδυναμία ή σπουδαίος λόγος, είναι δυνατή η αντικατάσταση του/της επιβλέποντα/ουσας ή μέλους της 3ΣΕ.¹⁵

---

¹⁵ Το ΤΙΣΕΥ καθορίζει τις περιπτώσεις αντικατάστασης (π.χ. παραίτηση).

Στον οικείο ΚΜΣ καθορίζονται, μεταξύ άλλων, η έκταση, η γραμματοσειρά, ο τρόπος συγγραφής, ο αριθμός αντιτύπων της ΜΔΕ που θα κατατεθεί και οτιδήποτε άλλο σχετικό με τη δομή της καθώς και το χρονοδιάγραμμα των διορθώσεών της.

Ο βαθμός του ΔΜΣ προκύπτει από το σταθμικό μέσο όρο των μαθημάτων του ΠΜΣ και της ΜΔΕ (η στάθμιση γίνεται από τις πιστωτικές μονάδες των μαθημάτων και της ΜΔΕ) και υπολογίζεται, με ακρίβεια δεύτερου δεκαδικού ψηφίου, με τον ακόλουθο τρόπο:

Ο βαθμός κάθε μαθήματος και της ΜΔΕ (όπου προβλέπεται), πολλαπλασιάζεται με τον αντίστοιχο αριθμό πιστωτικών μονάδων (ECTS) και το άθροισμα των γινομένων διαιρείται με τον ελάχιστο αριθμό πιστωτικών μονάδων που απαιτούνται για τη λήψη του ΔΜΣ.

βαθμός ΔΜΣ = [άθροισμα γινομένων (βαθμός κάθε μαθήματος x ECTS κάθε μαθήματος) + (βαθμός ΜΔΕ x ECTS)] / (σύνολο ECTS)

Άρθρο 7**Υποτροφίες**

(άρθρο 35 και 45 του Ν.4485/2017)

Ο οικείος ΚΜΣ μπορεί να προβλέπει τη χορήγηση υποτροφιών ή βραβεία αριστείας σε ΜΦ, σύμφωνα με απόφαση της Συνέλευσης / ΕΔΕ. Οι υποτροφίες δίνονται με βάση ακαδημαϊκά, αντικειμενικά κριτήρια (ενδεικτικά: αφορούν φοιτητές κανονικής φοίτησης, μέσος όρος βαθμολογίας προηγούμενου εξαμήνου) ή προσφορά υπηρεσιών και πρέπει να εγγράφονται στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του ΠΜΣ. Οι όροι χορήγησης, οι υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των υποτρόφων καθορίζονται με απόφαση της Συνέλευσης / ΕΔΕ.

Άρθρο 8

Διδακτικό προσωπικό

(άρθρα 36 και 45 του Ν. 4485/2017)

Τη διδασκαλία των μαθημάτων στα ΠΜΣ μπορούν να αναλαμβάνουν:

1. Μέλη ΔΕΠ του ΤΙΣΕΥ.
2. Μέλη της κατηγορίας ΕΕΠ, ΕΔΙΠ και ΕΤΕΠ του ΤΙΣΕΥ, κάτοχοι διδακτορικού διπλώματος, εκτός αν το αντικείμενο είναι εξαιρετικής και αδιαμφισβήτητης ιδιαιτερότητας για το οποίο δεν είναι δυνατή ή συνήθης η εκπόνηση διδακτορικής διατριβής.
3. Διδάσκοντες του ΤΙΣΕΥ σύμφωνα με το Π.Δ. 407/80.
4. Ομότιμα ή αφυπηρετήσαντα ¹⁶ μέλη ΔΕΠ του ΤΙΣΕΥ.

Με αιτιολογημένη απόφασή της, η Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ, σε περίπτωση που δεν επαρκεί το διδακτικό προσωπικό των κατηγοριών που αναφέρονται παραπάνω, μπορεί να αναθέσει διδακτικό έργο σε μέλη ΔΕΠ άλλων Τμημάτων του ΑΠΘ ή να προσκαλέσει μέλη ΔΕΠ άλλων ΑΕΙ ή ερευνητών από ερευνητικά κέντρα του άρθρου 13 Α του Ν. 4310/2014 (Α' 258), συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Η Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ με απόφασή της, έχοντας υπόψη την εισήγηση του/της Διευθυντή/τριας του ΠΜΣ, μπορεί να καλέσει, **ως επισκέπτες**, καταξιωμένους επιστήμονες που έχουν θέση ή προσόντα καθηγητή ή ερευνητή σε ερευνητικό κέντρο, καλλιτέχνες ή επιστήμονες αναγνωρισμένου κύρους με εξειδικευμένες γνώσεις ή σχετική εμπειρία στο γνωστικό αντικείμενο του ΠΜΣ από την ημεδαπή ή την αλλοδαπή (παρ. 5, άρθρο 36). Σε κάθε περίπτωση, η ανάθεση διδασκαλίας των μαθημάτων, σεμιναρίων και ασκήσεων του ΠΜΣ αποφασίζεται από τη Συνέλευση / ΕΔΕ, ύστερα από εισήγηση της ΣΕ.

¹⁶ (άρθρο 16 παρ. 8 του Ν.4009/2011, όπως ισχύει, και άρθρο 45 παρ.1κ του 4485/2017): οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις συμμετοχής αφυπηρετησάντων μελών ΔΕΠ, μπορούν να προβλέπονται στον οικείο ΚΜΣ μετά από απόφαση του ΤΙΣΕΥ (π.χ. απόφαση της Συνέλευσης για την ανάθεση διδασκαλίας που περιέχει τεκμηριωμένη αιτιολόγηση των αναγκών, αφού συνυπολογιστούν οι εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας των εν ενεργεία μελών ΔΕΠ του Τμήματος).

Οι αφυπηρετησάντες καθηγητές που απασχολούνται στα ΠΜΣ του προηγούμενου εδαφίου αμείβονται μόνο από ίδιους πόρους του ιδρύματος (άρθρο 16 παρ. 8 του Ν.4009/2011). Βλέπε και άρθρο 69 Ν.4386/2016 όπου γίνεται αναφορά σε ομότιμους για διδασκαλία χωρίς αμοιβή.

Στις υποχρεώσεις των διδασκόντων περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, η περιγραφή του μαθήματος ή των διαλέξεων, η παράθεση σχετικής βιβλιογραφίας, ο τρόπος εξέτασης του μαθήματος, η επικοινωνία με τους/τις ΜΦ.

Άρθρο 9

Έσοδα – Οικονομική Διαχείριση

(άρθρο 37 του Ν. 4485/2017)

Τα έσοδα των ΠΜΣ προέρχονται από:

1. Τον προϋπολογισμό των ΑΕΙ και των συνεργαζόμενων για την οργάνωσή του φορέων
2. Τον προϋπολογισμό του ΥΠΕΘ
3. Δωρεές, παροχές, κληροδοτήματα και κάθε είδους χορηγίες φορέων του δημόσιου [περίπτωση α', παρ. 1, άρθρο 14, Ν. 4270/2014 (Α' 143)] ή του ιδιωτικού τομέα
4. Πόρους από ερευνητικά προγράμματα,
5. Πόρους από προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή άλλων διεθνών οργανισμών
6. Μέρος των εσόδων των ΕΛΚΕ των ΑΕΙ
7. Κάθε άλλη νόμιμη πηγή
8. Σε αιτιολογημένες περιπτώσεις που τα ΠΜΣ δεν καλύπτουν τα λειτουργικά τους έξοδα από τις ανωτέρω πηγές χρηματοδότησης, αυτά μπορούν να καλύπτονται από τέλη φοίτησης.

Σύμφωνα με το άρθρο 37 παρ. 4 του Ν. 4485/2017 η διαχείριση των εσόδων του ΠΜΣ γίνεται από τον ΕΛΚΕ ¹⁷ και κατανέμεται κατά 70% σε λειτουργικά έξοδα του ΠΜΣ και κατά 30% σε λειτουργικά έξοδα του ΑΠΘ.

Επιπρόσθετα (παρ. 6, άρθρο 37) το ΑΠΘ και το ΤΙΣΕΥ οφείλει **ετησίως** να δημοσιεύουν, με ανάρτηση στην ιστοσελίδα τους, απολογισμό εσόδων-εξόδων, με αναγραφή της κατανομής των δαπανών ανά κατηγορία και ιδίως το ύψος των τελών φοίτησης, των αμοιβών των διδασκόντων στα ΠΜΣ και του αριθμού των διδασκόντων που τις εισέπραξαν.

---

¹⁷ Βλέπε ερμηνευτική εγκύκλιο ΥΠΕΘ: 164530/Ζ1/3-10-2017 (ΑΔΑ: 3ΕΜ04653ΠΣ-ΥΑ4).

Άρθρο 10**Διοικητική Υποστήριξη – Υλικοτεχνική Υποδομή**

Στον οικείο ΚΜΣ περιγράφεται η διοικητική και τεχνική υποστήριξη που παρέχεται στο ΠΜΣ από το ΤΙΣΕΥ. Επίσης, με βάση την έκθεση του ΤΙΣΕΥ (άρθρο 32, παρ. 3γ), καθορίζονται οι χώροι διεξαγωγής της διδασκαλίας των ΠΜΣ, καθώς και ο αναγκαίος υλικοτεχνικός εξοπλισμός (επάρκεια και ποιότητα) για τη λειτουργία του και η δυνατότητα κάλυψης αυτών.

Άρθρο 11

Τελετουργικό αποφοίτησης

(άρθρο 45 παρ. 1 εδαφ. ιε' του Ν. 4485/2017)

Το τελετουργικό αποφοίτησης ορίζεται με απόφαση της Συνέλευσης / ΕΔΕ.

Άρθρο 12**Τύπος απονεμόμενου ΔΜΣ**

(άρθρο 45, παρ. 1, εδαφ. ιε', Ν. 4485/2017)

Ο τίτλος του ΔΜΣ είναι δημόσιο έγγραφο και απονέμεται σε ένα από τα ΠΜΣ του ΤΙΣΕΥ.

Το ΔΜΣ εκδίδεται από τη Γραμματεία του ΠΜΣ. Στο ΔΜΣ αναγράφονται το ΤΙΣΕΥ ή τα Τμήματα ή τα Ιδρύματα που συμμετέχουν στην οργάνωση του ΠΜΣ, η χρονολογία περάτωσης των σπουδών, η χρονολογία έκδοσης του ΔΜΣ, ο αριθμός πρωτοκόλλου αποφοίτησης, ο τίτλος του ΠΜΣ, τα στοιχεία του/της ΜΦ και ο χαρακτηρισμός της αξιολόγησης (Καλώς, Λίαν Καλώς, Άριστα).

Στον/στην απόφοιτο του ΠΜΣ μπορεί να χορηγείται, πριν την απονομή, βεβαίωση επιτυχούς παρακολούθησης και περάτωσης του ΠΜΣ.

Επιπλέον του ΔΜΣ, χορηγείται **Παράρτημα Διπλώματος** [άρθρο 15 του Ν. 3374/2005 και ΥΑ Φ5/89656/ΒΕ/13-8-2007 (ΦΕΚ 1466 τ.Β')], το οποίο είναι ένα επεξηγηματικό έγγραφο που παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη φύση, το επίπεδο, το γενικότερο πλαίσιο εκπαίδευσης, το περιεχόμενο και το καθεστώς των σπουδών, οι οποίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία. Δεν υποκαθιστά τον επίσημο τίτλο σπουδών ή την αναλυτική βαθμολογία μαθημάτων που χορηγούν τα Ιδρύματα.

Άρθρο 13
Λογοκλοπή

Καταθέτοντας οποιαδήποτε μεταπτυχιακή εργασία, ο/η ΜΦ υποχρεούται να αναφέρει αν χρησιμοποίησε το έργο και τις απόψεις άλλων.

Η αντιγραφή αποτελεί σοβαρό ακαδημαϊκό παράπτωμα. Λογοκλοπή θεωρείται η αντιγραφή εργασίας άλλου/ης, και η χρησιμοποίηση εργασίας άλλου/ης (δημοσιευμένης ή μη) χωρίς τη δέουσα αναφορά. Η παράθεση οποιουδήποτε υλικού τεκμηρίωσης, ακόμη και από μελέτες του/της ιδίου/ας του/της υποψηφίου/ας, χωρίς σχετική αναφορά, μπορεί να στοιχειοθετήσει απόφαση της Συνέλευσης για διαγραφή του/της. Στις παραπάνω περιπτώσεις, μετά από αιτιολογημένη εισήγηση του/της επιβλέποντος/σας καθηγητή/τριας, η Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ μπορεί να αποφασίσει τη διαγραφή του/της ΜΦ.

Οποιοδήποτε παράπτωμα ή παράβαση ακαδημαϊκής δεοντολογίας παραπέμπεται στη ΣΕ του ΠΜΣ για κρίση και εισήγηση για αντιμετώπιση του προβλήματος στη Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ. Ως παραβάσεις θεωρούνται τα παραπτώματα της αντιγραφής ή της λογοκλοπής¹⁸.

---

¹⁸ Βλέπε διατάξεις Ν.5343/1932 (άρθρα 120 έως 123), ΠΔ 160/2008 (23 έως 25).

Άρθρο 14

Διατμηματικά ή Διδρυματικά ΠΜΣ

(άρθρο 43, Ν. 4485/2017)

Το ΤΙΣΕΥ είναι δυνατό να συνεργάζεται (άρθρο 43, παρ. 1, Ν. 4485/2017):

1. Με Τμήματα του ΑΠΘ ή άλλου ΑΕΙ, ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα του άρθρου 13^Α του Ν.4310/2014, συμπεριλαμβανομένων των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Ιδρύματος Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ένα τουλάχιστον από τα συνεργαζόμενα Τμήματα να είναι αυτοδύναμο. Τα σχετικά με τη λειτουργία και οργάνωση προβλέπονται στο οικείο Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας που καταρτίζεται. Τα διατμηματικά ή διδρυματικά ΠΜΣ ιδρύονται με απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ ή των οικείων Συγκλήτων και του συλλογικού οργάνου διοίκησης του Ερευνητικού Κέντρου, σύμφωνα με τα οριζόμενα του άρθρου 32 και των εισηγήσεων των Συνελεύσεων των συνεργαζόμενων Τμημάτων.
  2. Με αναγνωρισμένα ως ομοταγή Ιδρύματα ή ερευνητικά κέντρα και ινστιτούτα της αλλοδαπής για την οργάνωση και λειτουργία κοινών ΠΜΣ. Τα σχετικά με την ίδρυση του κοινού ΠΜΣ και του Ειδικού Πρωτοκόλλου Συνεργασίας ορίζει σχετική απόφαση του ΥΠΕΘ.
-

Άρθρο 15
Μεταβατικές διατάξεις

Οποιοδήποτε θέμα προκύψει στο μέλλον που δεν καλύπτεται από τη σχετική νομοθεσία ή τον οικείο ΚΜΣ, θα αντιμετωπιστεί με αποφάσεις της Συνέλευσης/ΕΔΕ του ΤΙΣΕΥ και της Συγκλήτου του ΑΠΘ με τροποποίηση του ΚΜΣ και δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Άρθρο 16
Διαδικασία ίδρυσης ΠΜΣ

Η πρόταση ίδρυσης και λειτουργίας για τα νέα ΠΜΣ υποβάλλεται από τον/την Επιστημονικά Υπεύθυνο/η προς την Επιτροπή Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών του ΤΙΣΕΥ. Η Επιτροπή ΜΠΣ εισηγείται την ίδρυσή του προς τη Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ, η οποία εγκρίνει την πρόταση με απόλυτη πλειοψηφία και διαβιβάζει τον φάκελο υποβολής στην Επιτροπή Μεταπτυχιακών Σπουδών (ΕΜΣ) του ΑΠΘ, ο οποίος περιλαμβάνει:

1. **Εισήγηση**, στην οποία αναγράφεται ο τίτλος του ΠΜΣ στα ελληνικά και στα αγγλικά, οι ειδικεύσεις (εφόσον υπάρχουν, έως τρεις), το γνωστικό αντικείμενο και ο σκοπός του ΠΜΣ, ο αριθμός και οι κατηγορίες πτυχιούχων που γίνονται δεκτοί, η χρονική διάρκεια φοίτησης για τη χορήγηση του τίτλου, η γλώσσα διδασκαλίας και εκπόνησης της διπλωματικής εργασίας, το συνοπτικό πρόγραμμα σπουδών (τίτλοι και τύποι μαθημάτων με τις ώρες διδασκαλίας/εβδομάδα, τον αριθμό των ECTS και τους προτεινόμενους συντονιστές-διδάσκοντες), τη χρονική διάρκεια λειτουργίας του προγράμματος και η τεκμηρίωση της αναγκαιότητας τελών φοίτησης.
2. **Μελέτη σκοπιμότητας**, στην οποία τεκμηριώνεται η αναγκαιότητα και σπουδαιότητα λειτουργίας του προγράμματος (αναλυτικά οι επιστημονικοί, επιστημολογικοί και κοινωνικοί λόγοι ίδρυσης), η συνάφεια του προγράμματος με το αντικείμενο του πρώτου κύκλου σπουδών, η επιστημονική επάρκεια των διδασκόντων ως προς το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, με ανάλογο ερευνητικό και δημοσιευμένο έργο, ο βαθμός σύνδεσης της διδασκαλίας με την έρευνα, καθώς και οι στόχοι του ΠΜΣ.
3. **Αναλυτικό προϋπολογισμό** λειτουργίας, κατ' έτος και συγκεντρωτικά για πέντε (5) συνεχή έτη, συμπεριλαμβανομένων του αναλυτικού λειτουργικού κόστους του προγράμματος και των πηγών χρηματοδότησης.
4. **Έκθεση βιωσιμότητας και τεκμηρίωσης ύπαρξης βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού** με την οποία δηλώνονται τα ΠΜΣ που οργανώνει το ΤΙΣΕΥ, τα αντίστοιχου περιεχόμενου ΠΜΣ της ημεδαπής, η ενδεικτική μελέτη προσφοράς και ζήτησης του συγκεκριμένου γνωστικού αντικείμενου, οι εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης, η τεκμηρίωση επάρκειας στελέχωσης και ύπαρξης βασικής υποδομής και αναγκαίου εξοπλισμού για τη λειτουργία του προγράμματος, καθώς και ειδική αιτιολόγηση ως προς το ποσοστό της εξ αποστάσεως διδασκαλίας που δεν πρέπει να υπερβαίνει το 35%

των συνολικών ωρών των θεωρητικών μαθημάτων, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (παρ. 3 άρθρο 30 ν.4485/2017).

5. **Σχέδιο Κανονισμού του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών**, στο οποίο προβλέπονται όλα τα οριζόμενα στο άρθρο 45 του ν.4485/2017, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα με την οργάνωση και λειτουργία του δεύτερου κύκλου σπουδών του ΤΙΣΕΥ.
6. **Διαβιβαστικό έγγραφο με το απόσπασμα πρακτικών** της θετικής εισήγησης της Συνέλευσης του ΤΙΣΕΥ.

Εάν το ένα τρίτο (1/3) των μελών ΔΕΠ του Τμήματος θεωρεί ότι το τέλος φοίτησης που ορίζεται στην εισήγηση είναι υψηλό, ζητά να συμπεριληφθούν οι ειδικά αιτιολογημένες αντιρρήσεις του στην εισήγηση προς τη Σύγκλητο, η οποία αποφαινεται, αιτιολογώντας την απόφασή της.

Εάν η Επιτροπή ΠΜΣ του ΑΠΘ κρίνει την εισήγηση ελλιπή ή διαφωνεί ως προς το περιεχόμενο της εισήγησης και της μελέτης σκοπιμότητας, τον ετήσιο αναλυτικό προϋπολογισμό λειτουργίας ή την έκθεση του ΤΙΣΕΥ, καθώς και αν διαπιστώνει αλληλοεπικάλυψη των γνωστικών αντικειμένων με άλλο ΠΜΣ του ΑΠΘ, αναπέμπει εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριάντα (30) ημερών την εισήγηση στη Συνέλευση του ΤΙΣΕΥ με αιτιολογημένη απόφασή της. Το ΤΙΣΕΥ, αφού λάβει υπ' όψιν τις υποδείξεις της Επιτροπής ΠΜΣ του ΑΠΘ, υποβάλλει εκ νέου σε αυτήν, την εισήγησή του. Εάν, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα (30) ημερών, η Επιτροπή ΠΜΣ του ΑΠΘ δεν κάνει αποδεκτή την εισήγηση για δεύτερη φορά, το ΤΙΣΕΥ μπορεί να την υποβάλει την πρόταση απευθείας στη Σύγκλητο του ΑΠΘ.

Η εγκριτική απόφαση της Συγκλήτου του ΑΠΘ, πριν τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, συνοδευόμενη από τον φάκελο υποβολής του ΠΜΣ, κοινοποιείται στον Υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων. Αν ο Υπουργός Παιδείας & Θρησκευμάτων δεν αναπέμψει την απόφαση της Συγκλήτου, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών από την επομένη της ημερομηνίας κοινοποίησης σε αυτόν, ο Πρύτανης ΑΠΘ δημοσιεύει την απόφαση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, με αντίστοιχη κοινοποίηση στον Υπουργό Παιδείας & Θρησκευμάτων. Αντίστοιχα ο Κανονισμός Μεταπτυχιακών Σπουδών δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης και αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο του ΤΙΣΕΥ (παρ. 1, άρθρο 45, Ν. 4485/2017).

Άρθρο 17
Αξιολόγηση του ΠΜΣ

Η αξιολόγηση των μαθημάτων του ΠΜΣ διενεργείται από το ΤΙΣΕΥ, σύμφωνα με τα ισχύοντα πρότυπα και κανόνες, καθώς και από τους/τις ΜΦ του ΠΜΣ. Μετά την ολοκλήρωση ενός μαθήματος και πριν την έκδοση της βαθμολογίας, οι ΜΦ αξιολογούν το μάθημα ηλεκτρονικά, μέσω του πληροφοριακού συστήματος της ΜΟΔΙΠ του ΑΠΘ, σύμφωνα με τις αρχές και τη διαδικασία που έχει θεσπισθεί από την Εθνική Αρχή Ανώτατης Εκπαίδευσης (ΕΘΑΑΕ).

Η αξιολόγηση των διδασκόντων από τους/τις ΜΦ γίνεται με ενδεικτικά κριτήρια τη γνωστική επάρκεια στο αντικείμενο που διδάσκουν, την ικανότητα μετασχηματισμού του γνωστικού αντικειμένου για τους ΜΦ, το επίπεδο της προετοιμασίας τους, τη χρησιμοποίηση της πλέον σύγχρονης και διεθνώς καθιερωμένης για υψηλού επιπέδου μεταπτυχιακές σπουδές βιβλιογραφίας, την προθυμία να απαντούν σε ερωτήσεις και την τήρηση των ωρών διδασκαλίας του μαθήματος. Η αξιολόγηση μαθημάτων και διδασκόντων λειτουργεί με τρόπο ανατροφοδοτικό και λαμβάνεται υπόψη από τη ΣΕ των ΠΜΣ με σκοπό τη συνεχή βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Για το λόγο αυτό προβλέπεται η σύσταση ομάδας Εσωτερικής Αξιολόγησης της Επιτροπής Μεταπτυχιακών Σπουδών η οποία μαζί με την ΟΜΕΑ επιμελείται την διαδικασία αξιολόγησης και ενημερώνει τους Δ/ντές των ΠΜΣ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ**ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ**

(Περιλαμβάνει σύντομη αναφορά των διδασκόμενων μαθημάτων με τους στόχους και τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα/μάθημα)
